Mizah

BİR KADIN İZMİRDE CELÂ
BAYARIN BOYNUNA NAZARLI
TAKTI..

Halk — Biz de sana emanet!

GÜLLER - DİKENLER

MULTECİ İSİMLERİ

Her memleketin kendine göre bir takım âdet ve an'aneleri var. Bulgarların soyadları (of!) la bitiyor. Karagöz (of!), Balsam (of!), David (of!), Nikol (of!) ilh.. Komünist cennetinden canlarını kurtaranların, aralarında bir toplantı yaparak soyadlarının sonundaki (of) ları (oh) a tahvil edeceklerini öğrendik. Bundan sonra Gospodin Karagözoh, Balsamoh, ilh... olacak. Bir ara duraklıyan Romanyalılar da ilticaya devam ederlerse bakalım onlar da (ku) ile biten isimlerine ne şekil verecekler?

■

CANAVAR

Kocaeli canavarı diye nam veren Basri Ersoy'u ele geçirmek için nerdeyse Devletin bütün asayiş mekanizması harekete getirilecek. Haydudun dolaştığı sahaya memleketin en usta zabıta memurları gönderilmiş. Bundan başka bir de seyyar zabıta ekipleri kurulacakmış. Bu kadarını biraz mübalâğalı görüyorum.. Bir tarafta jandarması ile ve icap ederse askerî ve mülkî bütün kuvvetleriyle koskoca bir Devlet, diğer tarafta bir Basri Ersoy... Eninde sonunda bu haydudun da Lâzistanın Sandıkçı Şükrüsü, İzmirin Çakırcalısı, Çorumun Kör Dedesi gibi bir ağaç dalında sallandığını göreceğiz.

Her türlü takibattan masun olarak yaşıyanlar dağ ve kır eşkiyası değil, şehir eşkiyasıdır.

■

ET MESELESİ

Belediye et narkını kaldırmış ve piyasayı serbest bırakmıştı. Şimdi düşünmüş, taşınmış narkı tekrar koymağa karar vermiş. Neden kaldırmış? Belli değil. Neden koymuş? Onu da bilmeyiz. Buna tam manasiyle «Dostlar alış verişte görsün» derler. Zira memlekette bir et meselesi varken Belediye böyle eli kolu bağlı duracak değil ya... O da «El el üstünde kimin eli var?» diye arada kaldırıp indirecek. Bırakalım eğlensin.

İNSANLAR VE HAYVANLAR

Karadeniz hattında insanlar hayvanlarla beraber seyahat ediyorlarmış. Bunu yazan gazete bir de resim koymuş... Halk bir tarafta ineklerle, öküzlerle sırt sırta vermişler oturuyorlar. öbür tarafta âdeta koyun koyuna yatıyorlar; biraz ötede yere bir gaz sandığı koymuşlar, birkaç kişi iskambil oynuyor. Bir eşekle iki inek oyun seyrediyorlar. Neredeyse ineklerden biri :

— İkiliyi kır!

diye bağıracak. Bu hali gören bir ecnebi profesörü bizim memlekette öküzlerle eşeklere verilen payeye hayran olmuş! «Ne yazık ki, demiş bir balık havuzu yok. Öyle olsa balık da üreteceksiniz!..» Zavallı bilmiyor ki biz balıkları hayvandan saymayız. Onları diri tutar ve ölü olarak denize atarız.

■

Komünist cennetinden demokrasi cennetine ilticalar pek sıklaştı. «Nikâhım helâl, canım azad» diye, hava, yer deniz yoliyle kapağı bu tarafa atan ata-na... Bana bu iş artık fiyasko oldu gibi geliyor... Zira bir kere düğüm çözülürse arkası çorap söküğü gibi gelecek. Çözü, ilk defa Rumenlerle başladı, sonra hem Tito, hem Bulgarlarla devam etti. Ondan sonra?!..

Bana öyle geliyor ki bir gün bir tayyare daha inecek. İçinden basık alınlı, elmcık kemikleri çıkık, palabıyıklı biri çıkacak... Ve:

— Ben, diyecek, Stalinim. Hür yaşamak için memleketinize iltica ediyorum!

İZMİRDEKİ CİNAYET

İzmirde bir Amerikan bahriyelisi bir ücret meselesinden dolayı bir taksi şoförü ile münakaşa, mücadele ve muzarebeye tutuşmuş. Bahriyeliler şoförü oldukça tartaklamış olacaklar ki şoförün kardeşi ağabeyisini müdafaa için bıçağını çekmiş Amerikalılardan birini vurmuş öldürmüş. Ölene de yazık oldu öldürene de... Biri ahrete gitti... Öteki de hapishaneye.

Yalnız burada bir nokta var: Sayet şoför bir usulsüzlük ettiyse Amerialıların polise müracaatleri lâzım gelirdi. Şoförü dövmeğe hakları yoktu.

Türkler acayip mahlûklardır. Hepsi şamar oğlanı gibi dayağa tahammül edemiyorlar. Bu vakaya pek çok teessüf etmekle beraber kabahatin öldüren kadar ölende de olduğunu kabul etmek icap eder.

JÜBİLE

Hakkı Tarık Us, elli sene evvel yazı yazanların ikinci tertip jübilesini yapıyor. Bu zevatın malûm olduğu üzere muharrirlikle alâkalarının olup olmaması bahis mevzuu değildir. Yeter ki elli sene evvel bir şey yazsınlar; o da bir yerde neşredilsin. Meselâ bazı yaymacılarda kitap görürsünüz. İsmine bakarsınız: (Ferdai Visal) müellifi «Altıncı Dairei Belediye Muhasebe kalemi ketebesinden . filân...» Zavallı genç heves etmiş, yazmış, bastırmış. Bugün o da elli senelik kalem erbabıdır. Yahut bir başkası «Gıda i Ruh», «Feryadı Aşk» gibi bir şarkı mecmuası bastırmış. Buyurun efendim. Siz de kalem erbabındansınız.

Bu itibarla gazetelerde neşredilen resmî ilânları yazanlar şimdiden jübile heyetine isimlerini kaydettirmelidirler. Onların da pekalâ kalem erbabı sıfatiyle jübileye hakları olacaktır.

Geçen seferki jübilede bulunmadım. Fakat anlattıklarına göre işin hem hazin, hem de biraz alaylı tarafları olmuş. Meselâ Hakkı Tarık o kadar uzun söylemiş ki zaten tirit olan azayı kiramın çoğu oldukları yerde mışıl mışıl uyumuşlar. Hattâ rahmetli Halit Ziya Uşaklıgil bile uykunun tatlı vuslatından kendini ayıramamış. Jübileleri yapılanlardan bazılarının bir sedye ile jübileye yetiştirildiğini de söylediler. Albomun bazı fotograflarını gördüm. Hemen hemen ölüm döşeğinde imiş gibi idi.. Resim çeken sanki yatağın yanında duran 'Azraile: «Sen şöyle kenara çekil!» demiş ondan sonra jübile sahibine dönüp mutat emri vermiş:

—Biraz tebessüm ediniz!

BAHÇIVAN

4

Nedir? Basit: «Mizah» ın dördüncü cildinin hazır olduğunu gösterir. Cilt kapaklarınızı idarehanemizden üç lira mukabilinde aldırabilirsiniz.

Dördüncü cildimiz, ciltli olarak 7,5 liradır.

SALON

15 eylûlde çıkmış olan sayı hakikî sürprizlerle doludur. İçindekilerden bir kaçı:

«Sonbahara kaside» (Farak Nafiz'in nefis şiiri). «İstanbul'da Sonbahar» (Ercümend Ekrem Talu). «İhtişamlı kadınlar» (Refi Cevad Ulunay). «Müstehcen nedir?» (Sabri Esat). Kadıköy vapurlarında kimleri görürsünüz? (Mevsimin en hoş dedikodusu). «Bir yıldız düştü!» (İnanılmıyacak kadar güzel bir salon filmi) ve fotoğraf sahneleri.

Sayı 116 — Cilt: 5 FİATI 25 KURUŞTUR 24 Eylül 1948

Mizah

SAHİBİ : RAMİZ GÖKÇE
ABONE :
Seneliği 1250 kuruş, altı aylığı yoktur.

Posta kutusu : 255
İdarehanesi : İstanbul, Babıâli Caddesi, Vilâyet Konağı yanı, No. 10
Telefon : 20715

• CUMA GÜNLERİ ÇIKAR HAFTALIK, TARAFSIZ MEMLEKET MECMUASI •

Gıda ve Hava

HALKIN ihtiyacı olan gıda maddeleri bir oyuncak oldu. Bunlara isterlerse fiyat koyuyorlar; isterlerse piyasadan kaldırıyorlar; isterlerse satışını serbest bırakıyorlar; isterlerse karneye bağlıyorlar; velhasıl bir hengâmedir gidiyor.

Ticaret Bakanı bir nutukla et meselesinde hepimizin yüreğimizi hûn etti; o sayede etin ancak dedikodusu kaldı. Ekmek meselesinde: «Yanlış hesap etmişiz; bu sene o kadar mahsul yokmuş!» dediler; o da öylesine gitti.

Bakanlar Kurulu bir anda tepeden inme bir zam yapmak suretile milleti şekere hasret bıraktı.

İstanbul Belediyesi de ağzı tenekeli şişelerde bardağını on kuruşa sattırarak ortadan suyu kaldırdı.

Şimdi halka gıda olarak ancak hava kaldı. Bakalım onu da kim kaldıracak?

Hattâ bu hususta ne kadar acele etseler yeridir. Zira milletin hava ile gıdalanmağa alışması belki güç olur, ondan da kurtulup işi kestirme yoldan halletmek en sağlam çaredir. Yalnız havanın kalması hatırıma şu fıkrayı getirdi:

Bir softa bektaşiye sormuş:

— İslâmın şartı kaç?

Bektaşi derhal cevap vermiş:

— Bir tane...

— Vay dinsiz herif!.. Daha islâmın şartını bilmiyor. Müslümanlığın şartları namaz, oruç, zekât, hac, kelimei şehadet değil mi?

Bektaşi: ,

— Telâş etme hocam! demiş! Bunları ben de bilirim; fakat haç ile zekâtı siz aldınız; oruçla namazı da biz kaldırdık; geriye bir «kelime-i-şehadet» kaldı. Onun için bir tane diyorum!

MİZAHÇI

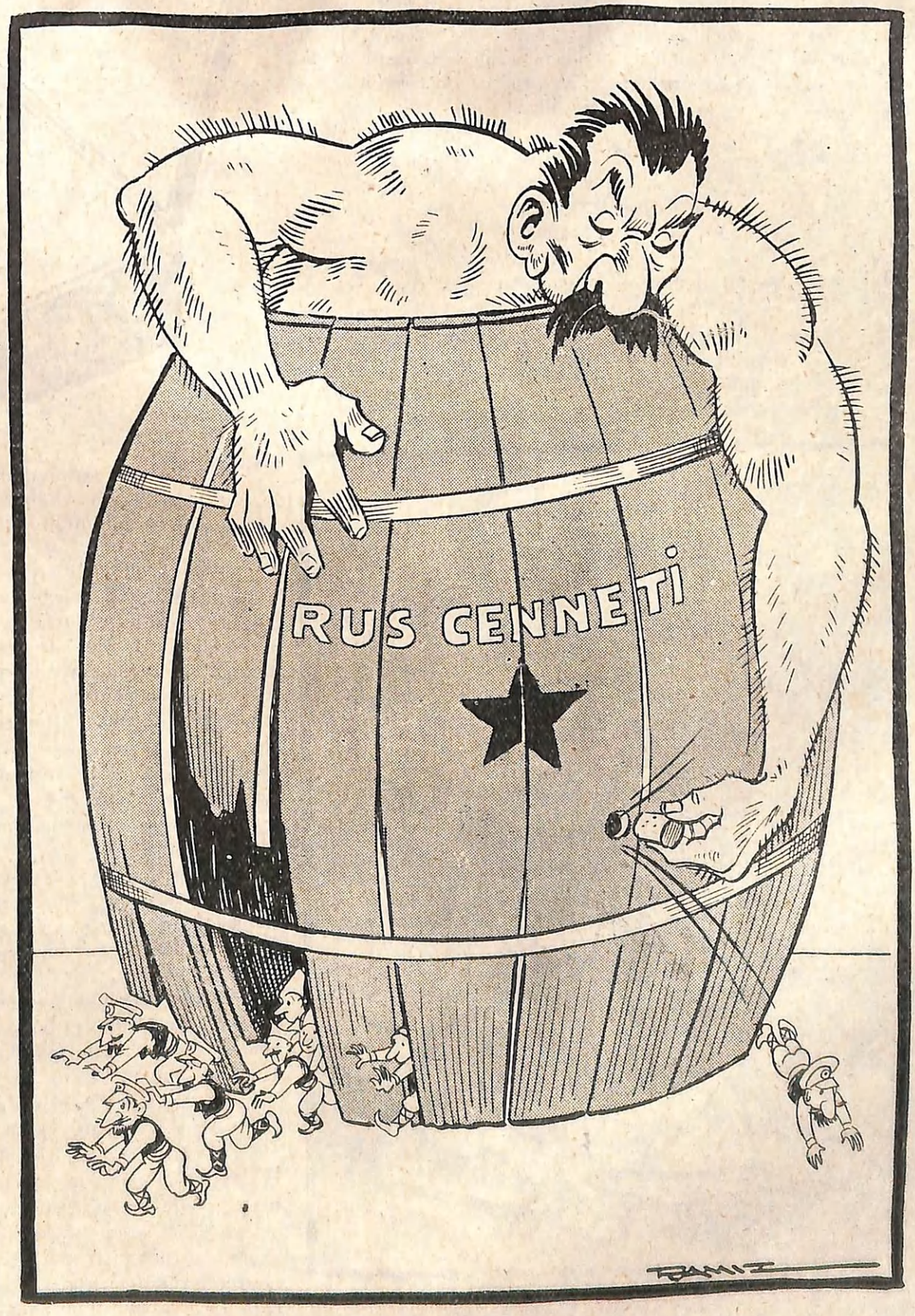

— Tedbir aldık, sızıntıya meydan vermiyoruz!

Sahne san'atkârları

Yazan : **Refi' Cevat ULUNAY**

Türk sahne sanatkârları dernek kurdular. Bu da öyle kolay kolay olmamış. Sahne sanatı nevzadı çıkarıncaya kadar tam yedi saat doğum sancıları geçirmiş. Nihayet dernek bey, ağlıyarak değil, kahkahalarla gülerek dünyaya kadem basmış. Allah uzun ömürlü etsin; can pekliği versin; babalarının, analarının parasızlığa, sıkıntıya tahammülleri mesel haline geçmiştir. Gayet güzel sürünürler, aylarca fasulya piyazının hasretini çekerler... Fakat ölmezler. Bizleri güldürürler, kendileri daima ağlarlar... Şimdi kurdukları bu dernekle bir az daha sistemli surette ağlıyabilmek imkânını elde edecekler.

Evvelâ cemiyetin isim meselesi konuşulmuş. Serbest sahne sanatkârları bir tahsis ihtiva eylediği için daha umumileştirmiş ve serbestliği kendilerine daha münasip görmedikleri için «Sahne Sanatkârları» na tahvil etmişler. Ondan sonra biri:

— Tüzük!

diye bağırmış. Bir kaç kişi ayaya kalkarak sesin geldiği tarafa doğru:

— Ağzını topla!

diye haykırmışlar. Güç belâ bunun tevehhüm edilen manada olmayıp nizamname demek olduğu izah edilmiş.

Sanatkârlar burada sanatın «Sanat cephesini» değil de daha ziyade maddî tarafını görüşmüşler.

Malûm olduğu üzere bütün (otorite) ler artistin omuzlarına çökerler. Elin ağır mı? Vur! Tiyatrocuya... Bakma gözünün yaşına!

Sanatkârlar, senelerdenberi şişen sabır taşını nihayet çatlatmışlar. Kendilerini inim inim inletenleri, kıvrım kıvrım kıvrandıranları nasıl suya götürüp susuz getirdiklerini, defe koyup çalmışlar.

— Yahu, bir istida için koca bavul taşınır mı?
— Aman bayım, bugün böyle amma yarın istidanın ilişiklerine az bile gelir!

— At çökecek diye korktum emme, hayvanlarımız da bizim gibi fazla yüke alışıkmış!

Arkadan kürt taklitlerindeki muvaffakiyetinden dolayı Haso diye anılan Sıtkı Akçatepe dertlerini dökmek üzere söze başlamış, fakat kendini kaybederek kürtçe konuştuğu için kimse söylediğini anlamamış, bu lisanı anlamak için mutlaka dağdan kırdan gelmek lâzım olduğu herkesçe tasdik edilmiş.

Bu dernekte en mühim âmil olan Raşit Rıza:

— Bizleri umumî yerlerden ayırmak lâzımdır. Güzellerin bulundukları evlerle güzel sanatlar birbirine karıştırılıyor, demişti.

Raşit Rızanın bu bahiste derdi büyüktür. Hattâ vaktiyle başına da bir kaza gelmiştir. Anlatalım:

Rahmetli Kör Kadri, bir ev tahliyesinde Raşit Rızayı şahit olarak mahkemeye götürür. Sırası gelir, hâkimin huzuruna çıkar. Hüviyet sorgusu yapılarak aktörlüğü de anlaşıldıktan sonra esasa girileceği sırada hasım tarafının vekili olan sıska, sakallı, sarıklı, cübbeli bir avukat ayağa kalkar:

— Efendim! der. Hokkabaz, cambaz, lu'bede bâz gibi kesânın, huzur u mahkemede edecekleri şehadet makbul ve muteber değildir. Bu zatın da o misillû eşhastan olduğu kendi itirafiyle sâbit bulunduğundan mahkemece dinlenmemesi hususunda He'yet-i-âliyyelerinin dikkatini celbederim.

Reis, Raşit Rızanın «Soytarı» güruhundan olmayıp «Sahne sanatkârı» olduğunu ileri sürer ve şahitliğini kabul eyler. Avukat çıktıktan sonra mahkemeyi dinliyen bütün aziz evlâtlar etrafını alırlar.

— Yaşa! Hocam. Yerden göğe kadar haklısın. Bu, yalnız (lu'bede baz) değil, hem hokkabaz, hem cambaz, hem pèrendebaz hem de senin kadar yobazdır!

diye sarakaya alırlar. Adamcağızı söylediğine söyliyeceğine pişman ederler. Çapkınların elinden güç belâ kendilerini kurtarır sokağa fırlar.

Bu neşeli dernek doya doya dört etrafa nükteler savurduktan sonra toplantıya nihayet verilir.

Çifte Keramet

C. H. P. nin gazeli

Aradan hayli zamân oldu güzâr eyliyeli
Ez kazâ Zümrüd-i Ankayı şikâr eyliyeli

Gerçi halk uğradı bir hayli nefes darlığına
Fırkamız sîne-i millette karâr eyliyeli

Benzedik biz de fakat böyle uyuşmuş hacıya
Oturup yatmayı yıllarca şiâr eyliyeli

Yılda bir hatve atıp fahrederiz bin kerre
Hüsn-i tâli' bizi gerdûne-süvâr eyliyeli

Yirmi beş yıl deve üstünde gezen sayyâdız
Nicedir tavşan uçaklarla firâr eyliyeli

Bize ârâmı harâm etti Demokrat Parti
Haykırıp kaldırarak lerze-nisâr eyliyeli

Bir zaman gök yüzü titrerdi sedâmızdan Ozan
Yanarız şimdi felek nûrunu nâr eyliyeli.

AKILLI OZAN

Şaptan, şerkeden

Kışın titre ayazda, yazın sıcakta terle,
Uc uca gelsin diye her gün gelir, giderle!

Hafta sonu gelmeden kaçır ipin ucunu,
Yine yollan pazara mangalla, semâverle!

Böyle devâm eden hâl böyle devâm edecek
Hafta değil, ay değil, seneyle, senelerle...

Çantayı koltuğuna sıkıştırıp gidince
7 eylûl, sanırdık, unutulur Pekerle.

Neden sonra anladık, onu yalnız biz değil,
Nesiller yâdedecek bıraktığı eserle;

Netekim çelenk koydu Saka bu âbideye
Geçen gün yüzde elli artırdığı şekerle..

Ozana kusur bulma, gücün yeterse sen de
Haftada bir düzine nükte bulup tekerle!

DELİ OZAN

Kim okur, kim dinler

Anlıyana... Pahalılık tenkitleri!

NE MUTLU !

Fabrikaları var; fabrikalarında müdürleri ve önemli memurları için köşkleri var; bunları eğlendirmek için lokalleri, tenis kortları, sinemaları; amele çocuklarını okutmak için mektepleri var!

Bütün bu teşkilâttan sonra yarım metre pamuklu almak için fiş lâzım, karne lâzım, kupon lâzım, iltimas lâzım..

Ne mutlu bu teşkilâta ki Devlet bütçesinii flâs ettirmeden kendi iflâs ediyor!

TASARRUF

Gazetelerin resmî ilânlar sütununda okuyoruz:

Şu, şu ve şu markalardan altı adet lüks binek otomobili - âdeta bir çift lâstik fiyatına - satılıyor. İsteklilerin pey akçeleriyle filânca gün filânca şeker fabrikasına başvurmaları...

O şeker fabrikası ki İstanbulun hemen bir avazlık yerindedir. Bir sürü kamyonları, kamyonetleri, kaptıkaçtıları olur da... mallarını (!) taşımak için altı tanecik lüks otomobili de olmaz mı?! Doğrusu tasarruf için satıyorlarsa hayret ederiz.

Şimdi şekerin kilosuna elli kuruş fazla veriyoruz. Bu para ile yalnız fabrikalar değil, o lüks otomobiller de işler giderdi!

DİLLİ DÜDÜK

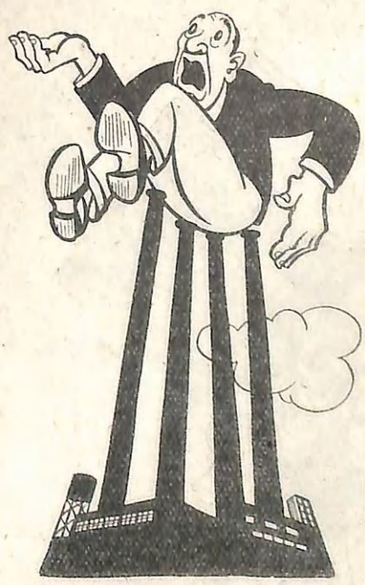

Çürük temeller üzerinde oturan Sümer Bank iflâs ediyormuş — **Fabrikaları, bankaları, pazarları olan şu zavallıya yardım ediniz!**

Seçim propagandası

Seçimi hükûmet lehine kazandırmak üzere mücadele eden bir hatibin nutku:

Hatip — Arkadaşlar!

Yakında vatanî vazifeleriniz sizi Sandık burnuna, pardon sansandık başına davet edecektir. Orada oylarınızı kullanacaksınız. Malûm olduğu üzere şimdi bizim memlekette demokrasi vardır. İçişleri Bakanı eskisi gibi (Rey kamançosu), (Pusla sirkafı), (Ölmüşü diriltme), (Diriyi öldürme) gibi kolpoların yapılmıyacağını vaadetti...

Bir ses — Şekere de zam edilmiyeceği vaadedilmişti...

Hatip — Evet... Öyle idi. Fakat hükûmet, bu zammı yapmakla isabet etmiştir. (O! O! o sadaları) İzah edeyim: Hükûmet her şeyden evvel sizin sıhhat ve afiyetinizle alâkadardır.

Arkadaşlar! Şekeri fazla yiyoruz. Memleketimizde yapılan istatistiklere göre «şeker hastalığı» günden güne fazlalaşmaktadır. Fazla şeker yemekten sözlerimiz ağdalanıyor... Eskisi gibi kısa ve ruhlu kelimelerle konuşamıyoruz; âşıklar sevgililerine «Canım, ciğerim» yerine «Lokumum! Badem şekerim!» diyorlar. Kızlar da nişanlılarını: «Arslanım! Şahinim...» yerine «Akidem, iki kavrulmuşum!» diye çağırıyorlar. Bunun sonu neye varır? Her halde bu gibi sıkıntıların önüne geçmek lâzımdı; hükûmet bu tedbiri almakta geç bile kalmıştır.

Zaten şeker memleket için «Millî bir düşmandır!» («Amma yaptın ha!» sesleri) Evet arkadaşlar! Millî bir düşman... Biz senelerdenberi bu tatsız bahis üzerinde çırpındık durduk. Fabrika yaptık olmadı. Hariçten getirttik olmadı. Ne kadar yedirirsek o kadar artıyor. Nihayet fiyatını arttırırsak belki yemezler ümidile bu tedbir alındı. Bundan neden memnun olmuyorsunuz?

Sesler — Ya ekmek? Ya ekmek?

Hatip — (Gözlerini süzerek) Ekmek ha! Hükûmetin ekmeği kırka çıkarışının sebebini hâlâ anlıyamamaklığınıza hayret ediyorum... O halde meseleyi açıkça anlatayım.

Arkadaşlar! Hükûmet sizi ekmekten soğutmak suretile fırıncıların zulmünden kurtarmak istiyor .Başka türlü bu karışıklığın önüne geçilemedi. Buğday biriktirelim dedik kurtlandı, denize döktük. Açıkta yığın yapalım dedik yeşerdi. İhraç ettik, aç kaldık, nihayet düşündük, taşındık bu tedbiri muvafık bulduk. Hükûmet bütün bu tedbirlerinde muvaffak olacak... Fakat muhalefet bırakmıyor ki... Ne yaparsa kusur! Ne işlerse suç!

Göreceksiniz arkadaşlar! Bugün alınan bu kararların semeresini on sene sonra göreceksiniz. Bunun üzerine haydi buyurun sandığa!

— Sırtındaki bu yük ne?

— Avrupaya gidiyordum da da eşin, dostun siparişlerini kaydettim!

— Nereye koşuyorsun böyle?

— Döğüşmek üzere olan iki kişiden birini kurtarmağa.

— Kim bunlar?

— Biri ben, biri de karım!

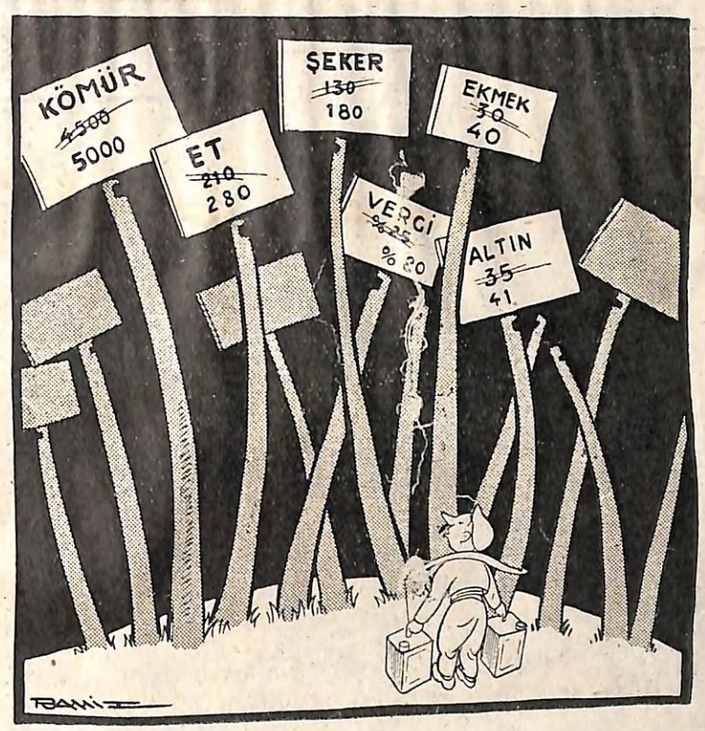

Sucu — Hiç böyle saka kazıkları da görmemiştim!

— Belma odun gibi bir adam yakalamış..

— Bari bıraksa..

— Nasıl bırakır, her gün yontuyor!

VEREMLE MÜCADELE

— *Müjde, müjde... Sanatoryomdan yatak sırası geldi, döndürün geriye!*

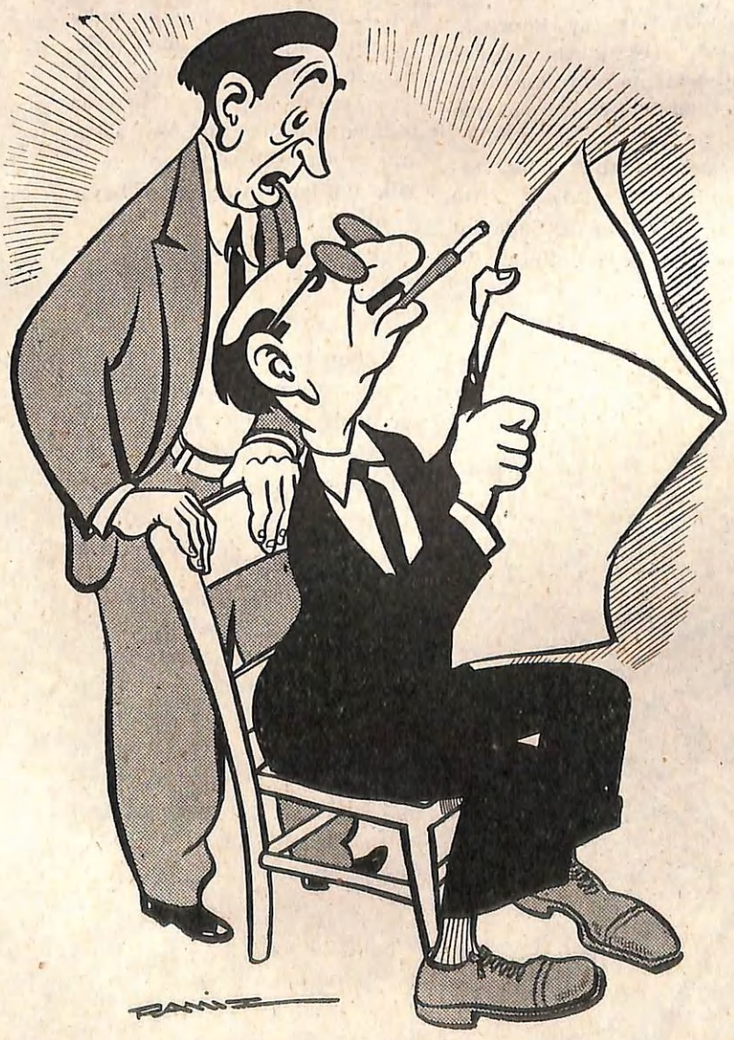

— *Bilmem ne müdürü terfian bilmem ne umum müdürü olmuş..*

— *Ya.. Eski vazifesinde bir kabahat mi işledi!*

Botarz-ı kudemâ

ÇOK NE VAR?

Bizde bir bak, dalkavuktan, bî hayâdan çok ne var?
Mefsedet-perverden, erbâb-ı riyâdan çok ne var?
Rûy-ı râhat görmiyen ancak şu halk-ı zârdır,
Zümre-i âyân için zevk-u safâdan çok ne var?
(Ercümend Ekrem Talû) dur, işte bak, bir tanesi,
Şimdi mahrûm-ı kerâmet (Evliyâ)dan çok ne var?
Müşkilât ancak, verip beş yüz kuruş almaktadır,
Yoksa dükkânlarda baldan, baklavâdan çok ne var?
Bak da şaş, dolmuş tamâmen her taraf eşrâr ile,
Muhtekirden, mürteşiden, eşkıyâdan çok ne var?
Memleket olmuş kelek tarlâsı, gel, bir kerre gör:
İnfisâh etmiş beyinden, boş kafâdan çok ne var?
Hem döviz yoktur, deriz, hem bol bol îtâ eyleriz,
Bizde ef'âl-i acîb-ü nâ-sezâdan çok ne var?
Ordu teşkil eylesek kâfî ve vâfîdir bugün,
Şöyle bir etrâfa göz gezdir, gedâdan çok ne var?
Vaz geçer nâmûs-u dîninden beş, on mangır için,
İşbu cümbüş-gehte ehl-i inhinâdan çok ne var?
Düş de bir seyret muhibbânın nasıl şâdân olur,
Şimdi düşmandan da bedter âşinâdan çok ne var?
Kalmamış aslâ meveddetten eser bir kimsede,
Merd-i bî sıdk-u safâdan, bî vefâdan çok ne var?
Her apartman yaptıran Şeddâd-ı asr oldum sanır,
Arz-ı âlâyiş edenden, hod-nümâdan çok ne var?
Âh-ı mazlûman olur elbette vâsıl göklere,
Şimdi zira zorbadan, ehl-i cefâdan çok ne var?
Etti kendinden beter kambur felek insanları,
Gel temâşâ eyle bir, kadd-i dütâdan çok ne var?
Neş'e tahsîliyse kasdın seçmeden hiç al, oku,
Defter-i (Râsıd)da şîr-i dil-küşâdan çok ne var?

RÂSID

— **Acaba benim de dil kongresinde bulunmam lâzım mı?**

— **Dil işleriyle senin ne alâkan var?**

— **Mori nasıl olmaz.. Başle, ciğerle beraber dil de satıyorum!**

— **Kont Bernadota ziyan oldu.**

— **Sorma be kuzum, hele elbisesi, makineli tüfekle delik deşik olmuş, eskicilere bile yaramıyacak!**

Batıyormuş!

Bana göre

Yazan :
Hamdi VAROĞLU

Batıyormuş, dediler. Batmasın da ne yapsın, fukara? İstanbulda onun Eminönü ile Karaköy arasında serili yatan bahtsız vücudü kadar çilekeş, felekzede, şamar oğlanı bir köşe daha gösterebilir misiniz?

Karaköy köprüsü deyip geçmeyin, köprü olmak kolay iş değil.

Bir kere, daha kurulur kurulmaz, İstanbul Belediyesi, ense köküne binmiş.. Eskisi gidip yerine yenisi kurulduktan sonra da oradan inmedi; sittin sene, biçarenin sırtından geçindi durdu. Bakımsızlık, tamirsizlik bir tarafa, köprü tahsildarı denilen o beyaz gömlekli acayip adamları seneler senesi sırtında taşıyıp belediye namına şehirliye avuç açarak dilenmek bile, bu biçare emektarın yarı ömrünü, utancından elinden almağa kâfi gelmiştir.

Bir tarafını Halicin vıcık çamurlu suları yalarken, öte tarafı saat başına huy değiştiren Boğaz sularının kâh hırçın, kâh civelek, kâh hain, kâh kahbe dalgalarile dövülen Karaköy köprüsü başlı başına bir tarihtir. Taşını, toprağını dile getirmek kabil olsa, bize İstanbul tarihinin ne meraklı sahifelerini anlatırdı, kim bilir!

Bütün dünyada, Karaköy köprüsü kadar çeşitli hususiyeti olan bir köprü daha bulunduğunu zannetmiyorum. Şehrin bütün yükünü taşıdığı yetmiyormuş gibi, altı İstanbul serserilerine yatakhane vazifesi görür, dubaları amatör balıkçıların dalyanıdır. Şehirlinin en az yarısı, günde bir defa olsun onun kaldırımlarını çiğner. Seneler senesi birbirini görmiyen insanların İstanbulda karşılaşıvermeleri mukadderse, bu karşılaşma, yüzde seksen Köprü üzerinde olur.

Onun için, Karaköy köprüsü, vapur bacalarının, iki yanından salıverdikleri dumanlarla körleşen ihtiyar gözlerine, düdük, korna, çan, tekerlek gürültüsünden sağır olan ihtiyar kulaklarına rağmen, hepimizi gayet iyi tanır. Bizi o kadar öğrenmiştir ki, üzerinden geçerken kimin kime dayı dediğini dahi bilir.

Karaköy köprüsü, bizim elimizden ne çekmemiştir ki! Eskici kulübeleri arasında boğulan Yeni Camiin o acıklı halini ömrü boyunca seyretmek felâketine uğradığı yetmiyormuş gibi, bir zamanlar, Eminönü meydanını siyasetgâh haline getirip Allahın günü, zavallıya sehpalarında sallanan hevenk hevenk idam mahkûmları gösterdik.

Köprü ile İstanbullu, haşır neşir olmuştur. O bizim rüyalarımıza bile girer. İstanbulun klâsik bir korkulu rüyası vardır ki, içimizde onu görmiyen hemen hemen yok gibidir: Yalın ayak, başı kabak, sırtında bir entari ile, kendini kalabalık bir yerde görme rüyası. İnsanı sırılsıklam tere boğan bu rüyada vak'a mahalli mutlaka Köprüüstüdür.

Bence bu, Karaköy köprüsünün, bizden çektiklerine mukabil, ihtiyarlığına, ağır başlılığına, tecrübedideliğine yakışan ufacık, zararsız bir azizliğidir.

Bir başka azizliği daha vardır ki, biraz daha tatsız, hattâ haincedir, diyebilirim. Sabahları, ortasından ikiye bölünüp, iki ucunda şaşkın şaşkın biriken kalabalığı karşıdan karşıya geçirmemesi. O saatte, Köprüye dikkatle bakarsanız, ortasındaki yarığın, eli böğründe, afallayıp kalmış yolculara kahkaha ile gülen bir açık ağızdan farksız olduğunu görürsünüz. Bu, onun sabah keyfidir. Sırtında tepinen, yüzüne tüküren, arkasına taşıyabileceğinden fazla yük yükliyen insanlardan böyle öç alabiliyor.

— **Yarın donanma günü imiş..**

— **İsabet, ben de gazeteye Denizyollarını donatan bir yazı yazıyorum!**

Şimdi de, batıyormuş diyorlar.

Bunda ben bir intihar kokusu seziyorum. Canından bezenler böyle yapar. Günün birinde dubalarına su doldurup denizin dibini boylamak suretiyle elimizden kurtulmağa sahiden karar vermişse, acırım doğrusu.

Yalnız bu kararını, inşallah bir akşam vakti tatbik etmez. Zira o saatte, zavallının sırtı, Eminönünden Karaköye kadar aralıksız uzanan tramvayların, otomobillerin ,kamyonların, at arabalarının ve binlerce yolcunun, Karaköy meydancığındaki bir tek işaret memuru elinde şaşkın bir oyuncak olduğu saattir.

Emektar köprünün ölümü bu gidişle mutlaka intihar şeklinde olacak. Yalnız, acıyorum, zavallıya son deminde bile nankörlük edeceğiz. Şanlı ölümünü kaza diye yazacağız. Malûm ya, intihar etmek yasaktır.

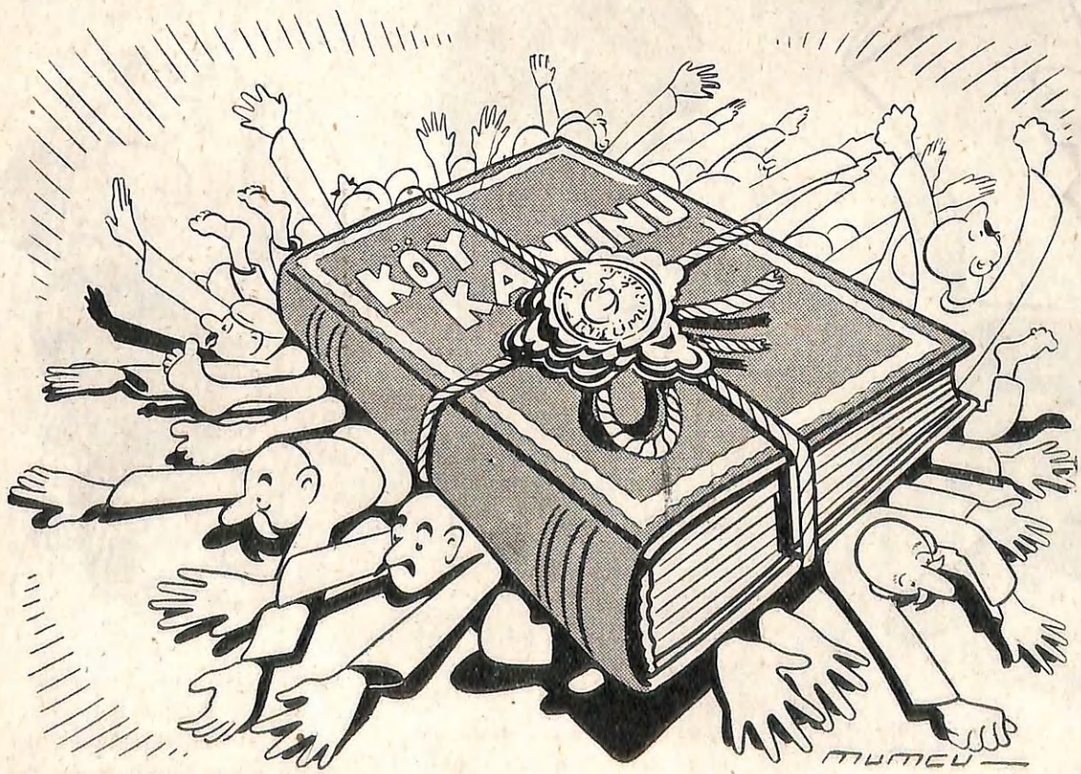

KÖYLÜ KALKINIYOR -

Çömezin Röportajları: 116 Şeker Zammı Hakkında

Çizen: RAMİZ

— Şeker fiyatlarına zam yapılacağını ne zaman anladın?

— Yapılmıyacak diye teminat verdikleri vakit!

— Vezir parmağı nedir?

— Herkes tarafından bilinen bir şeker işi!

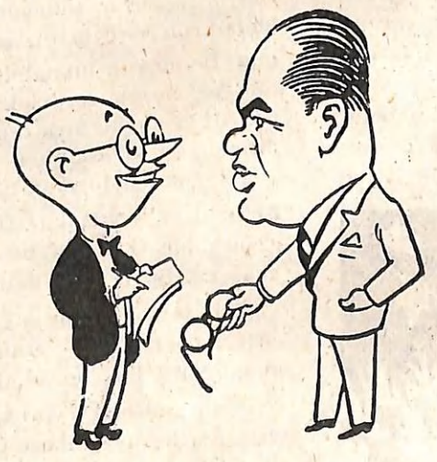

— Küp şekeri ne demektir?

— Sayesinde küp doldurulan şeker demektir!

— Kim verem olmaz?

— Şekere yüz seksen veren olmaz!

— Şekere niçin zammettiler?

— Demokratların ekmeğine bal sürmek için!

— Şeker fiyatı niçin arttı?

— Tatsızlık biraz daha fazlalaşsın diye!

— Zamdan en çok kim zarar görecek?

— Halkın feryadını duymayıp şekerleme yapanlar!

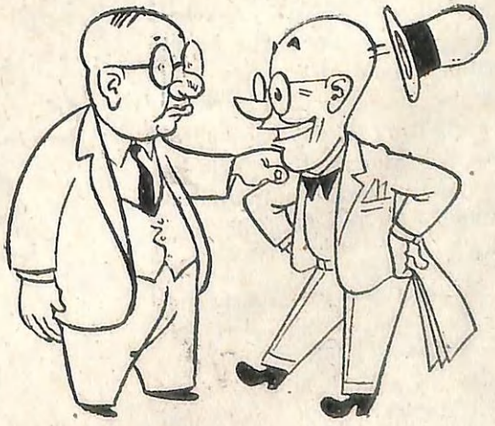

— Şekere niye binmiş?

— Şekere değil, bizim sırtımıza bindi!

Hikâye

Palavra Fuat

Yazan
HAVA

Palavra Fuadı tanır mısınız? Bugün size onu tanıtmak istiyorum. Tanırsanız seveceksiniz.

Palavra Fuat, hazır cevap, nükteci, hoş sohbet bir çocuktur. Bir kusuru, geveze olmasıdır. Her geveze gibi, tabiî yalancıdır da. Fakat yalancılık gevezeliğin zarurî kısmı olduğu için iki kusuru bir tek saymağa mecburuz..

Palavra Fuadın yalanları zararlı değildir. Hattâ faydalıdır bile diyeceğim. Öyle tatlı tatlı anlatır, öyle meraklı palavralar savurur ki, insanı ağzının içine baktırır. Bir iyiliği de yalanı kıvırırken klâsik yalancı tipine has densizlikle, insanı budala yerine koymasıdır. Her yalanını söyleyip zevkini çıkaracak kadar zaman geçirdikten sonra doğrular. Gözlerinin içi gülen, şipşirin bir çocuktur. Ara sıra, size onun cana yakın yalanlarından hoşunuza gideceğini tahmin ettiklerimi anlatacağım. Bugün bir av hikâyesi aklıma geldi, onu yazmak istiyorum.

Palavra Fuat,avcıdır da. Gerçi kendisini tanıdığım gündenberi, elinden bir tane bıldırcın bile yemek nasip olmadı ama, avcı olduğu muhakkaktır. Çiftesi vardır, çantası vardır, getrleri vardır, av hayvanlarına dair malûmatı vardır, sık sık ava gittiği, dönüşte «Aşkolsun be Fuat, bize bugün de mi bir sülün olsun getirmedin?» dediğimiz zaman, ayağını yere vurup: «Tuh! Hay Allah kahretsin, bak, yine unuttum, kafa kafa değil ki kardeşim, inşallah önümüzdeki hafta!» dediği vardır.

Bir gün, kendisi gibi av meraklısı iki arkadaşile, bermutat av ve köpek lâfı ediyorlardı. Hepsi, sıra ile kendini, köpeğini, tüfeğini, atışını, vuruşunu methetti. Söz sırası, dönüp dolaşıp ikinci defa olarak bizim Fuada geldiği zaman o, şöyle bıyık altından bir güldü, mühim palavralarından birini savuracağı zaman yaptığı şekilde, dirseklerini masaya dayadı, ellerini bitiştirdi, uğuşturdu, anlattı:

— Hani size geçenlerde bahsettim, ibreli fişek meselesi, işte onu nihayet tahakkuk ettirdim. Dün son tecrübesini yaptım, tam muvaffakiyet, Hemen müracaat edip ihtira beratı alacağım. Anbarlı'da yaptım, tecrübeyi. İhtiyaten yalnız gittim, ne olur, ne olmaz, belki icadım muvaffakiyetli netice vermez, mahcup olurum diye yanıma kimseyi almadım. Fakat, birader doğrusunu isterseniz, ulaştığım başarıya kendim de şaştım.

Efendim, bu ibreli kurşunun, daha doğrusu ibreli fişeğin esası, içine doldurulan saçma adedi kadar av vurmasıdır. Meselâ fişekte, diyelim ki on tane bıldırcın saçması var, bir kümeye attınız mıydı, her saçma bir bıldırcına isabet eder, on bıldırcın vurulur. Saçma yirmi beş mi? Vurulan bıldırcın yirmi beş tanedir. Ama, tabiî, küme halindeki avlar içindir bu fişek.

Dün, doldurduğum fişeklerde kırkar tane saçma vardı. Ama, ne de itina ile doldurmuştum fişekleri, olur şey değil. Malûm ya, icat mühim. İhtira beratını aldıktan sonra bunu dünyanın en büyük silâh fabrikalarından birine bir kaç milyona satmak işten değil. Yalnız, tecrübenin yüzde yüz başarılı olması şart.

Uzatmıyalım, Anbarlı dedik, dayandık. Hava buz. Allah sizi inandırsın, sigaramı yakarken, kibritin alevi az kalsın buz tutuyordu. Ben mübalâga etmem, bilirsiniz.

Dinliyenlerden biri dayanamadı:

— Malûm malûm, dedi. Mübalâga değil, tasvirin hakikati kâfi derecede ifade bile etmiyor. Tekel kibriti değil mi? Buz tutar, inanırım.

Palavra Fuat devam etti:

— Talihime, sürünün beşi kalkıyor, onu iniyor. Fişeği sürdüm. Ama, ne yalan söyliyeyim, yüreğim hezal yaprağı gibi titriyor. Ya atarım da, umduğum neticeyi alamazsam diye. Neyse, sağımdan solumdan kalkan sürüleri şöyle bir şavulladım. Hesap pek tutmalıdır. Malûm ya, fişekte saçma kırk tane. Attım mıydı, kırk ördek indirmeliyim ki icadımın yüzde yüz tamam olduğunu bileyim. Biraz daha bekledim. Derken, uzakça bir köşeden bir sürü yükseldi. Şöyle bir kestirdim. Elliden fazla. Pirime sığındım, çifteyi doğrulttum, verdim dumanı. Sürü bir çalkandı. Bir döküldü. Bende yürek, hâlâ rüzgârda kuruyan mendil gibi titremekte. Seğirttim. Saydım. Tam otuz dokuz ördek. Az kalsın, Arşimet gibi Oreka! diye bağıracaktım.

Biraz evvel Fuadın sözünü kesen avcı yine söze karıştı:

— Olmadı, Fuat! Kırk saçmanın kırkı da madem ki vurmamış ,demek, icadında bir noksan var.

O zamana kadar hiç ağzını açmıyan üçüncü avcı, gayet ciddî:

— Hayır, dedi, noksanı yok; hattâ fazlası bile var. Dün, Fuadın dediği saatte, Ben Alibey çiftliğinde idim. Bir aralık, gökte bir saçma peyda oldu. Vızır vızır dönmeğe başladı. Ben avlandım, şehre avdet ettim. Oradan ayrıldığım sırada o hâlâ dönüyordu. Merak ettim, ne olduğunu anlıyamadım, Şimdi mesele halledildi. Demek, senin nasılsa boşa giden kırkıncı saçma imiş. Hâlâ, harıl harıl, vuracak ördek arıyordu.

— Çabuk sat ağabi, mektepler açılıyor, bir daha bu rahat hayatı bulamazsın!

FIKRALAR

MÜTEHASSIS

İki kadın konuşuyordu:

— Nişanlından ayrılmışsın, üzüldüm doğrusu! Sebep ne idi?

— Beni aldattı, kardeş!

— Ya? Ne yaptı?

— Ne yapacak! Yalan söyledi. Ciğer, dalak mütehassısıyım, demişti. Sonradan öğrendim: Meğerse sakatçı imiş!

SIKINTI

Ahvali âlemden bahsediyorlardı. Tabiî başlıca mevzuu geçim sıkıntısı teşkil ediyordu.

Biri:

— Bugünlerde yine öyle sıkıldım ki! dedi.

Bir diğeri hayretle sordu:

— Tuhaf değil mi! Biz erkekler bir araya geldik mi hep sıkıntıdan, sıkılmaktan şikâyet ederiz.

Komisyoncu İlhami Örnekal cevap verdi:

— Tabiî değil mi ya? Biz şikâyet etmiyeceğiz de kadınlar mı şikâyet edecek! Onlar sıkılmaktan hoşlanırlar...

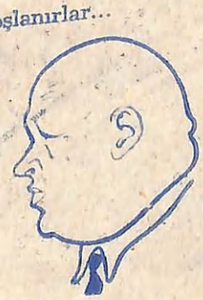

NASIR

Süleyman Efendi değildi ama ayağında nasır vardı. Havaların rutubetlenmesi üzerine ağrıları başlamıştı. O gün de yine dert yanıyordu.

Suadiye Gazinosu sahibi Mustafa Güler

— Nasır nerende? diye sordu.

— Ayağımın tabanında.

Mustafa Güler teselli etti:

— Merak etme, üzerine senden başka kimse basmaz.

ÇİFTE ÖLÜM

Tayyare yolculuğundan bahsediliyordu. Çini, Maçini görmüş olmakla maruf meşhur seyyahlarımızdan biri:

— Ben havalarda çok dolaştım, dedi. Bu arada az kalsın iki kere ölüyordum.

Büyükada ve Karaköy lokantası sahibi Artin Selek derhal atıldı:

— Aman, ne yapıyorsun! Bir kere ölmek kâfi değil mi?

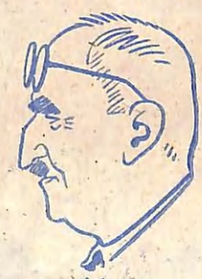

İĞNE

E.T.T. teftiş ve kontrol reisi Salâhattin Köseoğlu bir arkadaşının evindeki toplantıdan ayrılıyordu. Kapıda ev sahibinin elini sıkarken:

— Çok güzel bir akşam geçirdim, dedi.

Onunla beraber çıkmakta olanlardan biri hayretle sordu:

— Nerede? Ne zaman?

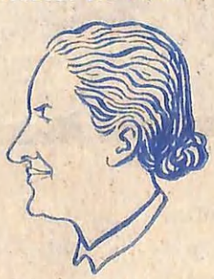

RESİM

İffet Oruz doktora gitmişti. Doktor, kendini muayeneden sonra:

— Röntgenle resminizi almam lâzım, dedi.

İffet Oruz telâşlandı:

— Hay hay, doktor bey! Yalnız, müsaade edin, evvelâ saçlarımı tarayım...

ŞİKÂYET

Teknik Üniversite Deniz İnşaiye Profesörü Muhittin Etingü'yü bir gün eli yanık bir halde gördüler. Arkadaşlarından biri:

— Geçmiş olsun, ne oldu? diye sordu.

— Muhittin Etingü gülümsiyerek cevap verdi:

— Uşağın dikkatsizliği. Kahveyi verirken döktü, haşlandım.

— Vah vah! Sen de uşağı haşlasaydın bari!

Etingü biraz daha güldü:

— Ne münasebet! Başka bir şey dökseydi belki ama, kahve döktüğü için sesimi bile çıkarmadım.

— Neden?

— E, ben kahveyi çok severim azizim! Kahveden dünyada şikâyet etmem!

KÖPRÜ

Galata köprüsünün tamire muhtaç olduğu hakkındaki haberler herkes gibi onu da telâşa vermişti.

— Peki ama, köprüsüz kalırsak İstanbulun hali ne olur? diyordu.

Aktör Behzat Butak gülümsiyerek elini salladı:

— Ne olacak, hiç! O da bize benzer: İki yakası bir araya gelmez!

BENZEYİŞ

Macide Perseç bir arkadaşına gitmişti. Evde daha bir çok misafir vardı. Hepsi evin altı aylık çocuğunu seviyorlar, iltifatlar yağdırıyorlardı.

Biri:

— Gözleri tıpkı babası, dedi.

Başka biri:

— Saçları da annesine çekmiş, diye mukabele etti.

Sıra Macide Perseç'e gelmişti. Söyliyecek bir şey bulamadı. Nihayet aklına geldi:

— Dişleri de tıpkı anneannesine çekmiş, dedi.

TEHLİKE

Ayşe Abla fıkra anlatmıya başlar. O gün yemekten sonra yine şakası yapılmadık bir fıkra anlatmaya hazırlanıyordu.

Feridun Fazıl Tülbentçi hemen atıldı; arkadaşını göstererek:

— Aman, Ayşe Abla, dedi, biraz müsaade et. Bizim arkadaş hasta yatan kaynanasını ziyarete gidecek. Fıkranın mânâsını yarım saat sonra anlayıp hastanede gülmeye başlarsa iyi olmaz. O gitsin, öyle anlatırsın...

SAYI 116

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden:
RAMİZ GÖKÇE
Basıldığı yer:
Cumhuriyet Matbaası - İstanbul

TOMBUL TEYZE

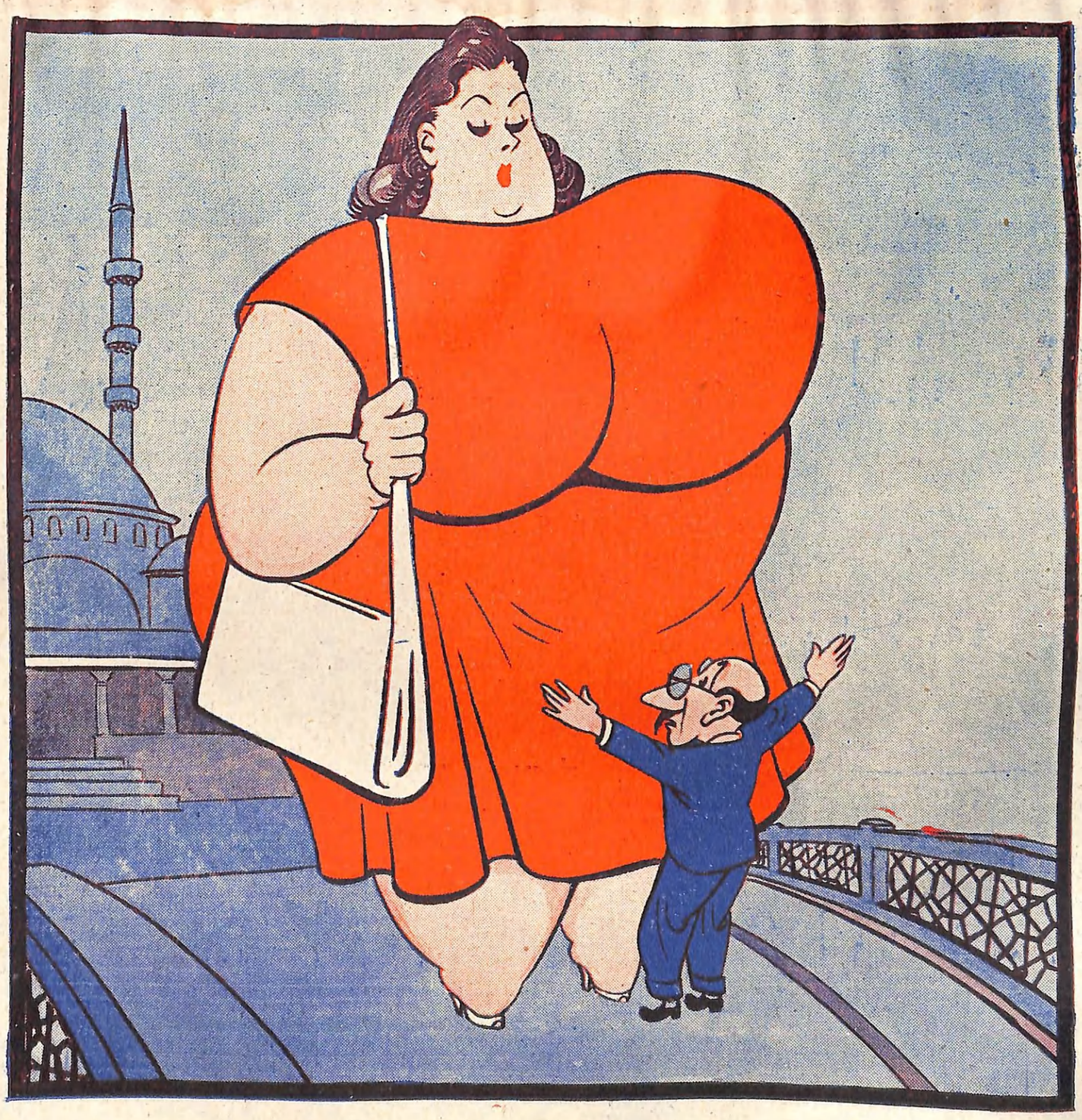

GALATA KÖPRÜSÜ TEHLİKEDE İMİŞ..

Sıska Dayı — Sakın geçme karıcığım, Köprü tehlikeli imiş, bir şey olursa bizden bilirler!

T.T POSTASI

Karagümrük: Avni Gözübüyük.

S — Kış geldi demektir. Kömür fiyatları yükseliyormuş. Bizim gibi fakir fıkara mahallesinde oturanlar yine mangal başında titreşeceğiz. Fakat Sıska Dayımız apartımanları, hanları için acaba yakacak bulabiliyorlar mı?

C — Apartımanım yok, hanım için de kömüre lüzumu yok!